

Generalitats - Monografies impreses antigues

- 1. OBRA, EXPRESSIÓ, MANIFESTACIÓ I ÍTEM
- 2. FONTS D'INFORMACIÓ
- 3. TRANSCRIPCIÓ
- 4. NOUS REGISTRES BIBLIOGRÀFICS (EDICIONS, EMISSIONS)
- 5. MATEIX REGISTRE BIBLIOGRÀFIC (ESTATS)
- 6. OBRES EN MÉS D'UN VOLUM O PART
- 7. PUNTS FINALS DE CAMPS
- 8. NORMATIVA CATALOGRÀFICA ACCEPTADA
- 9. CRITERIS PER LA MODIFICACIÓ DE DADES

1. OBRA, EXPRESSIÓ, MANIFESTACIÓ I ÍTEM

Obra:

- Creació intel·lectual o artística distinta
- Entitat abstracta que no correspon a cap objecte material
- Es representa a través de les seves expressions

Ex.:

Tirant lo blanc, de Joanot Martorell

Expressió:

- Realització intel·lectual o artística d'una obra en forma de notació alfanumèrica, musical o coreogràfica, o en forma de so, imatge, objecte o moviment, etc. o en una combinació d'aquestes formes
- Forma intel·lectual o artística que pren una obra cada vegada que es realitza
- Entitat abstracta
- Unitat de contingut, exclou els canvis tipogràfics o de compaginació que no són part integral de la realització intel·lectual o artística de la obra

Ex.: traducció castellana de Tirant lo Blanc

100 1# Martorell, Joanot,\$daproximadament 1414-1468,\$eautor

240 10 Tirant lo Blanc.\$lCastellà

245 14 Los Cinco libros d[el] esforçado [et] inuencible cauallero Tirante el Blanco de Roca Salada, Cauallero de la garrotera, el qual por su alta caualleria alca[n]ço a ser principe y cesar del imperio de Grecia

Manifestació:

- Materialització física de l'expressió d'una obra
- Quan es realitza una obra, l'expressió resultant es materialitza físicament en un suport (paper, cinta d'àudio, de vídeo, etc.)
- La materialització és una manifestació de l'obra que representa tots els objectes físics que tenen les mateixes característiques de contingut intel·lectual i forma física.

Ex.:

[edició original de *Tirant lo Blanc* \(per Nicolau Spindeler\):](#)

100 1# Martorell, Joanot,\$daproximadament 1414-1468,\$eautor

240 10 Tirant lo Blanc

245 10 A honor, lahor e gloria de nostre senyor Deu Ihesu Christ e de la gloriosa sacratissima uerge Maria mare sua senyora nostra, comença la letra del present libre appellat Tirant lo Blanch /\$cdirigida per mossen Ioanot Martorell caualler al serenissimo princep don Ferrando de Portugal

264 #1 Fon acabada d[e] empremtar la present obra en la ciutat de Valencia :\$b[Nicolau Spindeler],\$cxx nohembre 1490

300 ## 776 pàgines;\$c2° (29 cm)

Ex.:

[versió en línia de l'edició original de *Tirant lo Blanc* \(per Nicolau Spindeler\), disponible a la Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes:](#)

100 1# Martorell, Joanot,\$daproximadament 1414-1468,\$eautor

240 10 Tirant lo Blanc

245 10 A honor, lahor e gloria de nostre senyor Deu Ihesu Christ e de la gloriosa sacratissima uerge Maria mare sua senyora nostra, comença la letra del present libre appellat Tirant lo Blanch /\$cdirigida per mossen Ioanot Martorell caualler al serenissimo princep don Ferrando de Portugal

264 #1 Fon acabada d[e] empremtar la present obra en la ciutat de Valencia :\$b[Nicolau Spindeler],\$cxx nohembre 1490

300 ## 1 recurs en línia

Ex.:

[edició posterior de *Tirant lo Blanc* \(per Pere Miquel i Diego de Gumiel\):](#)

100 1# Martorell, Joanot,\$daproximadament 1414-1468,\$seautor

240 10 Tirant lo Blanc

245 10 A honor, lahor e gloria de nostre se[n]yor D[e]u Iesu Christ e d[e]la gloriosa
sacratissima uerge Maria mare sua senyorra [sic] nostra, come[n]ca la letra d[e]l p[re]se[n]t
libre apellat Tira[n]t lo Bla[n]ch /\$cdirigida p[er] mosse[n] Ioanot Matorell [sic] caualler al
sere[n]issimo pri[n]cep don Ferrando de Portugal

264 #1 [Barcelona] :\$bfon principiati a esta[m]par lo present libre per mestre Pere Miquel
condam y es acabat p[er] Diego de Gumiel ... en ... Barcelona,\$cxvi sete[m]bre 1497

300 ## 708 pàgines;\$c2° (30 cm)

Ítem:

- Exemplar concret d'una manifestació

Ex.:

245 1# Tratado de la tribulacion :\$brepartido en dos libros, en el primero se trata de las
tribulaciones particulares, y en el segundo de las generales que Dios nos embia y del remedio
dellas /\$ccompuesto por el P. Pedro de Ribadeneyra, religioso de la Compañía de Iesus,
dirigido a la Magestad de la empreatriz doña Marta

264 #1 En Barcelona :\$ben la emprenta de Iayme Cendrat ;\$a[Girona] :\$bvendense en casa
Arnau Garrich en Girona,\$c1591

*Exemplar de la biblioteca Lambert Mata. Incomplet: falta el full 69. Enquadernat en pell
amb daurats i superlibris de Pere d'Aragó, guillotinat, òxid i humitat*

1.1. EXEMPLAR IDEAL / EXEMPLARS INCOMPLETS

Tingueu present que heu de catalogar l'exemplar perfecte. Quan l'exemplar que teniu és incomplet i trobeu informació fiable de l'exemplar complet en una font externa (en catàlegs, bibliografies, etc.), transcriviu la informació extreta d'aquesta font sense claudàtors i feu constar en nota la font de la informació. Només quan no trobeu informació fiable de l'exemplar complet, redacteu la notícia bibliogràfica a partir de la còpia imperfecta. En aquest cas doneu la informació entre claudàtors i feu una nota explicativa. A l'àrea de la descripció física transcriviu només les parts de què disposeu. Per al camp 300 seguiu la pauta de DCRM(B) 5B12.

1.2. COL·LECCIONS FACTÍCIES I "RELLIGATS AMB"

Considereu una col·lecció factícia els reculls de 3 o més manifestacions relligades en un mateix volum, però que inicialment es van publicar separades. Feu sempre un registre bibliogràfic per a cada manifestació i a la descripció de l'exemplar indiqueu que forma part d'una col·lecció factícia. Si el recull consta només de 2 manifestacions, feu també un registre bibliogràfic per a cada manifestació i esmenteu-ho a l'exemplar amb l'expressió “Relligat amb” o bé “Relligat a continuació de”.

En el cas d'una col·lecció factícia indiqueu el títol –si n'hi ha- i el número d'ordre que ocupa l'obra dins el recull. Normalment aquest títol s'obté del llom.

Ex.: Nota a l'ítem:

Relligat a la col·lecció factícia:Leyes y decretos (número 31)

o

Relligat en una col·lecció factícia sense títol (número 31)

En el cas de reculls de 2 manifestacions enquadernades juntes, feu una breu citació de l'obra amb que està relligada l'exemplar que es cataloga, que inclogui el títol propi, la menció de responsabilitat i el peu d'impremta, abreujats, si cal.

Ex.: Nota a l'ítem:

Relligat amb: Discursus praedicabiles ... a ... Agustini Paoletti ... Coloniae: apud Hermannnum Demeu, 1677

o

Relligat a continuació de: Pascasii Roberti ... Lamentatio[n]es Ieremiae prophetae ... Coloniae: ex officina Eucharij, 1532

Als camps 300 (format i mides) i 338 (full/volum) indiqueu les dades corresponents al recurs que es cataloga i no les del volum factici.

2. FONTS D'INFORMACIÓ

Qualsevol part del recurs pot ser una font d'informació per qualsevol element a descriure. Només useu claudàtors quan la font d'informació és externa al recurs descrit i useu-los independentment per cada element.

Ex.:

264 #1 [Barcelona] :\$b[Joan Jolis],\$c[1756?]

NO

3. TRANSCRIPCIÓ

En RDA regeix el principi de copiar la informació tal com apareix al recurs. Però per l'ús de les majúscules es recomana seguir la pràctica actual de la llengua del recurs (vegeu RDA Annex A)

Per la transcripció de i/j, u/v seguiu *DCRM(B) 0G2.2* :

- Si el recurs fa ús de tipus gòtics que no distingeixen les lletres I/J i U/V majúscules, i no hi ha la necessitat de convertir-les a minúscules (vegeu *0G2.2*), transcriviu-les sempre com I i V respectivament.
- Si les normes d'ús de majúscules requereixen convertir les lletres I o V a minúscules, o bé les lletres i, j, u, v a majúscules, seguiu el patró d'ús del text per a determinar quina lletra s'ha d'usar per la transcripció (*0G2.2*).
- No convertiu a minúscula la I majúscula final llatina (quan indica el cas gramatical), a continuació d'una lletra en minúscula o una majúscula de mida més petita. (*0G2.3*)

Ex:

245 1# M. AccI Plauti quae supersunt Comoediae

- Si el patró no pot determinar-se en un temps raonable, utilitzeu com a última opció la taula de conversió. (*Apèndix G4.2.*)

Lletres majúscules al text per convertir	Lletres minúscules convertides
I (vocal o consonant) a qualsevol lloc de la paraula	i
Pero no convertir una I majúscula al final de paraula que representi ii	
II al final de paraula	ij
II a qualsevol lloc de la paraula	ii
V (vocal o consonant) al principi de paraula	v
V (vocal o consonant) a qualsevol altre lloc de la paraula	u
VV representant una sola lletra	vv
Lletres minúscules al text per convertir	Lletres majúscules convertides
i (vocal o consonant) a qualsevol lloc de la paraula	I
j (vocal o consonant) a qualsevol lloc de la paraula	I
u (vocal o consonant) a qualsevol lloc de la paraula	V

v (vocal o consonant) a qualsevol lloc de la paraula	V
vv representant una lletra sola	VV

- Feu les variants de títol pertinents de la forma literal i de la forma fonètica (només del subcamp \$a, primeres 5 paraules).
- Transcriviu la puntuació i els signes diacrítics, com ara els accents tal com figuren a la font d'informació.
- Reemplaceu els símbols i els altres caràcters, etc., que no es poden reproduir amb els mitjans disponibles, amb una descripció del símbol.
- Les abreviatures per contracció es tracten com els símbols, reemplaçant les lletres que falten entre []. Creeu les variants de títol necessàries.

Ex.:

245 1# Co[m]mentu[m] & accuratissime excerptu[m] editumq[ue] per R.D. Jacobum de Valencia [in] Psalmos Daud

246 3# Commentum & accuratissime excerptum editumque per R.D. Jacobum de Valencia in Psalmos Daud

- No useu abreviatures com [i.e.] o [sic], a canvi creeu variants de títols, notes explicatives, etc. (RDA 1.7.9, 2.3.4)

Ex.:

245 10 Qarta parte de la cathedra moral de Sto. Thomas de Aquino

246 1# \$iEl títol s'hauria de llegir:\$a Quarta parte de la cathedra moral de Sto. Thomas de Aquino

- Transcriviu la informació sense espais entre un punt i una inicial, i entre lletres sense punt.

Ex.:

245 1# R.P. Fr. Fulgentii Cuniliati Theologia moralis universa

Ex:

El títol figura com ABC mi primer abecedario animado

245 10 ABC :\$bmi primer abecedario animado

- Quan al text a transcriure hi ha espais en blanc per omplir de forma manuscrita, indiqueu-ho en nota i no en feu cap esment en la transcripció.

4. NOUS REGISTRES BIBLIOGRÀFICS (EDICIONS, EMISSIONS)

Per ampliar informació sobre aquest tema vegeu el document [Estats, emissions i edicions al catàleg: una proposta oberta](#).

Edició

Nombre total d'exemplars produïts a partir d'una mateixa composició tipogràfica, sense tenir en compte els canvis que s'hagin pogut produir durant el procés d'impressió o bé després.

Edició “imitada” o “copiada línia a línia”

Nombre total d'exemplars produïts a partir d'una mateixa composició tipogràfica, que ha estat feta per còpia -línia a línia- d'una edició anterior.

Emissió

Nombre total de còpies d'una variant d'una edició posades a la venda com a una unitat intencionadament separada. Els casos més habituals són les anomenades “edicions compartides” i les emissions amb portada nova.

Creeu un registre bibliogràfic separat sempre que tingueu una manifestació diferent (edició o emissió).

Excepcionalment, descriviu en el mateix registre bibliogràfic les edicions molt similars i/o les emissions d'algun volum d'una obra publicada en més d'una part, o bé en casos complexos en què no és possible determinar el tipus de variant.

Feu notes indicant l'existència d'altres edicions imitades o d'emissions.

Vegeu apartat de Notes.

5. MATEIX REGISTRE BIBLIOGRÀFIC (ESTATS)

Per ampliar informació sobre aquest tema vegeu el document [Estats, emissions i edicions al catàleg: una proposta oberta](#).

Estats

Variacions o alteracions habitualment portades a terme en el decurs de la impressió d'un llibre, compreses l'addició o supressió de material en algunes còpies, que no suposin un canvi a la portada per cancel·lació i substitució per una nova portada.

Feu notes indicant l'existència d'estats i indiqueu a l'ítem la pertinença a l'estat: *Vegeu pautes de notes*.

6. OBRES EN MÉS D'UN VOLUM O PART

Quan catalogueu obres en més d'un volum empreu la descripció en un únic registre bibliogràfic. Utilitzeu la descripció en registres separats per a cadascun dels volums només quan considereu que la tècnica d'un únic registre bibliogràfic no és prou aclaridora per a l'usuari. En cas de dubte, empreu sempre la primera opció.

L'existència d'una designació de volum o part a la font, no sempre implica una manifestació en diverses parts. De vegades, les publicacions quedaven interrompudes i només sortia a la llum un volum. En aquests casos, tracteu-ho com una monografia en una sola part i la informació del volum imprès es tractarà com a complement del títol i en nota s'indicarà que és l'única part publicada.

Ex.:

245 10 Triunfo cesaragustano en diezyocho ideas ingeniosas y sagradas de diferentes hijos del Real Convento de Predicadores de Zaragoza :\$b tomo primero /\$cque saca a la luz el M.R. P. presentado Fr. Pedro Lopez

500 ## Única part publicada

Ex.:

245 10 Historia de los hechos del serenissimo señor don Iuan de Austria en el Principado de Cataluña :\$bparte I /\$cscriviola don Francisco Fabro Bremundan, criado de Su Magestad y oficial mayor de lenguas de las Secretarias de Estado y Guerra de Su Alteza y la offrece y dedica al rey nuestro señor don Carlos II

500 ## “Aunque en la portada consta Parte I, y al fin se promete una segunda parte, es obra completa” -- Palau 86150

245: Doneu com a títol propi el títol comú a les parts. Si no hi ha títol comú, doneu el títol del primer volum; en cas que no es pugui obtenir aquesta informació, doneu el títol del primer volum que es disposi. Doneu els títols de les parts en una nota de contingut, quan siguin significatius.

264: Quan no disposeu de tots els volums, doneu la data de la primera part seguida d'un guió:

Ex.:

264 #1 Venetiis :\$bapud Iuntas,\$c1544-

300:

Quan no disposeu de tots els volums de l'obra deixeu en blanc el nombre d'unitats (\$a):

Ex.:

300 ## volums

Indiqueu l'extensió de cada volum en obres publicades en 2 o 3 parts.

Ex.:

300 ## 3 volums (XII, 126, [4] pàgines; [2], 140, [2] pàgines; [4], 110, [60] pàgines)

En obres publicades en més de 3 parts indiqueu l'extensió de cada volum en nota.

Ex.:

300 ## 4 volums

500 ## Paginació: volum 1: XII, 126, [4] pàgines; volum 2: [2], 140, [2] pàgines; volum 3: [2], 112, [6] pàgines; volum 4: [4], 110, [60] pàgines

Quan no disposeu de tots els volums indiqueu sempre la paginació dels que disposeu en nota.

Ex.:

300 ## 3 volums

500 ## Paginació: volum 1: XII, 140, [6] pàgines; volum 3: [2], 160, [2] pàgines

500 (nota “descripció basada en”): Indiqueu el número del volum en què s'ha basat la descripció si no es tracta del volum 1.

Ex.:

500 ## Descripció basada en el volum 3

500 (nota a l'edició): Si la menció d'edició apareix només en alguns volums o canvia en alguns volums, indiqueu-ho en nota.

500 (nota a la menció de publicació): Si hi ha canvis en la menció de publicació d'alguns volums, indiqueu-los en nota.

Ex.:

264 1# En Çaragoça :\$bpor los herederos de Diego Dormer \$c1685-1688

500 ## Menció de publicació a volum 2: por Pascual Bueno

500 (nota a l'extensió): En cas d'obres publicades en més de 3 parts, indiqueu la paginació en nota.

Ex.:

300 ## 4 volums

500 ## Paginació: volum 1: [12], 609, [3] pàgines; volum 2: [8], 543, [1] pàgines ; volum 3: [6], 603, [1] pàgines ; volum 4: [8], 460 pàgines

505 (nota de contingut): Quan creieu important fer menció dels volums, doneu en una nota de contingut el títol i l'autor de cadascuna d'elles. Si no disposeu de tots els volums doneu només els títols d'aquells que tingueu.

Comenceu la nota amb la llegenda “Conté:” i separeu els diferents títols amb dos guions (–). Transcriviu la designació de volum o part tal com apareix al recurs i quan no n’hi ha, no la poseu.

Ex.:

505 8# Conté: Tomo I. La Cyripedia ó Historia de la vida y hechos de Cyro el Mayor – Tomo II. Historia de la entrada de Cyro el Menor en el Asia y de la retirada de los diez mil griegos que fueron con él

Ex.:

505 8# Conté: Excelencias de San Pedro principe de los apostoles ... -- Historia real sagrada, luz de principes y subditos ... -- Luz a los vivos, y escarmiento en los muertos ...

7XX: Quan ho creieu convenient feu entrades secundàries d'autor, títol o autor-títol dels volums de l'obra.

Ex.:

700 12 \$iContenedor de (obra):\$aLobera de Ávila, Luis,\$d1480-1551.\$tRemedio de cuerpos humanos

700 12 \$iContenedor de (obra):\$aLobera de Ávila, Luis,\$d1480-1551.\$tLibro de pestilencia

6.1. Pautes d'aplicació en el CCUC

Si l'obra que voleu catalogar ja existeix en el CCUC:

a) Si la trobeu catalogada en un únic registre bibliogràfic, afegiu la vostra informació local (codi de localització o camps 917 i, 918 i/o 903), independentment de si disposeu de l'obra completa o només d'una part. Si cal, modifiqueu el registre bibliogràfic.

Si trobeu més d'un únic registre bibliogràfic per a la mateixa obra (per exemple, amb o sense nota de conté) escolliu aquell que sigui més complet.

b) Si no trobeu l'obra catalogada en un únic registre bibliogràfic, però sí tota o la major part de l'obra catalogada en registres separats per a cadascun dels volums, afegiu la vostra informació local a aquests registres.

7. PUNTS FINALS DE CAMPS

No poseu punts finals al final dels camps. Si copieu registres bibliogràfics de fonts externes i us queden els punts finals, esborreu-los.

Ex.:

SI

100 1# Ciceró, Marc Tul·li,\$d106 aC-43 aC,\$eautor

NO

100 1# Ciceró, Marc Tul·li,\$d106 aC-43 aC,\$eautor.

8. NORMATIVA CATALOGRÀFICA ACCEPTADA

Descripció bibliogràfica i punts d'accés:

- *RDA : Resource Description Access.*
- *Concrecions a RDA de la Biblioteca de Catalunya*
- *CANTIC: Catàleg d'autoritats de Noms i Títols de Catalunya*
- *DCRM(B): Descriptive Cataloging of Rare Materials* (Books). Whashington : Library of Congress, 2011
- *Empremta : regles per a l'establiment i recull d'exemples.* Barcelona : Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 1987.
- Isabel Astals, Marina Ruiz. *Estats, emissions i edicions al catàleg: una proposta oberta.* [En línia]. Abril 2016. <http://diposit.ub.edu/dspace/handle/2445/98192>

Encapçalaments de matèria:

- Llista d'encapçalaments de matèria en català (LEMAC)
- Library of Congress Subject Headings
- Thesaurus de la Biblioteca de la Universitat de Barcelona

Classificació sistemàtica:

- Classificació Decimal Universal
- Library of Congress Classification
- Classificació Decimal, adaptació per a biblioteques catalanes dirigida per Jordi Rubió i Balaguer

Format bibliogràfic:

- MARC21

9. CRITERIS PER LA MODIFICACIÓ DE DADES

Quan identifiqueu en el CCUC un registre bibliogràfic que sembla correspondre's amb l'exemplar que catalogueu, és possible que hi detecteu alguna/es diferència/es respecte a la còpia que teniu a la mà. Podeu pensar que aquestes diferències són atribuïbles a errors de catalogació o de transcripció. Però no sempre és així i, abans de modificar un registre bibliogràfic, cal revisar bé el document. En llibre antic les variants poden indicar l'existència de noves edicions (és el cas de les còpies "imitades"), d'estats o d'emissions.

Aquí teniu els procediments per a l'actuació en les diferents casuístiques que es poden presentar.

9.1. Modificacions en els registres

- Si un registre bibliogràfic té associada únicament la vostra localització, podeu afegir, modificar i /o esborrar qualsevol valor fix, etiqueta, etc. Sempre que estigui establert, seguiu les Pautes de catalogació del CCUC a l'hora de modificar un element.
- Si un registre bibliogràfic té associada una localització diferent a la vostra, podeu afegir-hi informació (empremta, paginació i signatures d'un nou volum, etc.), per completar la descripció bibliogràfica.

Recordeu, en aquests casos, canviar el nivell de codificació (cap/17) del registre si amplieu el nivell de catalogació d'un nivell 7 o 5 a un nivell 4. Considereu que és un canvi rellevant i per tant també heu d'afegir un \$d a la 040 i actualitzar el codi de l'estat del registre (pos. 5 de la capçalera)

9.1.1. Canvis que caldrà comunicar a la biblioteca responsable del registre, perquè comprovi si la nova informació es correspon amb la del seu exemplar:

- Canvis en camps ja existents o addició de nous camps: habitualment es tractarà de l'empremta (026), la paginació, les signatures (500), i de notes relatives a variants bibliogràfiques (500) o bé a il·lustracions (gravats) (500).

Disposeu d'un ***llistat de biblioteques patrimonials del CCUC i persones de contacte***. Per a consultes relatives a la resta de biblioteques (codi CCUC AFP), cal contactar amb el Catàleg Col·lectiu de Patrimoni Bibliogràfic de Catalunya (CCPBC) o bé directament amb la biblioteca, en el cas que aquesta figuri al llistat.

9.1.2. Canvis que no caldrà comunicar

- Afegir punts d'accés, referències bibliogràfiques i enllaços a còpies digitalitzades (ex. 246, 510, 080, 6XX, 7XX, 856).
- Afegir informació de nous volums (empremta, paginació, signatures, etc.)

9.2. Registres de nivell mínim

Si el document que s'ha de catalogar correspon amb un registre de nivell mínim (solen ser registres procedents de càrregues, amb el camp LDR, pos. 17: 5 o 7 i amb la data del càrrega a l'etiqueta 919), es pot modificar el registre (amb la conseqüent revisió de tots els camps inclosa la capçalera i el camp 008) o bé per crear un registre NOU. En aquest cas es procedirà a eliminar el registre ja existent segons la pauta de *resolució de duplicats del CCUC*.

9.3. Eliminació de registres en el CCUC

Podeu esborrar un registre bibliogràfic només si té associada únicament la vostra localització

Si hi ha altres localitzacions associades, feu una notificació al Grup de fons antics per a la *resolució de duplicats*.

Març 2022

